

**Göteborgs
Stad**

Rapport 2013-04-26

Granskningsrapport

Tillsyn
av

Göteborgs Högre Samskola – Förskolan
26 mars 2013

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har ansvar för att kontrollera att fristående verksamhet bedrivs i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som gäller för verksamheten. Tillsynen riktas mot tre huvudområden; Utveckling och lärande, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Bedömningen av hur väl verksamheten uppfyller statens krav utgår från skollagen, läroplanen samt övriga för verksamheten gällande författningar.

Motivering under varje bedömningspunkt lämnas när granskarna bedömt att åtgärder behövs.

Tillsynen av Göteborgs Högre Samskola – Förskola i Göteborgs Stad, stadsdelen Centrum har utförts av Marita Gildevall och Anna Ycke den 26 mars 2013.

Intervjuer har genomförts med förskolechef, ordförande i Stiftelsen, en personal samt två föräldrar.

Vid tillsynen framkom att förskolan i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet. Huvudmannen har dock fått anmärkningar inom följande områden;

- Erbjudande av förskola från och med ett års ålder
- Urvalsgrunder om det inte finns plats för alla sökande
- Förskolans öppethållande
- Måltider som erbjuds på förskolan

Skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder ska lämnas till Enheten för fristående verksamheter, Göteborgs Stad, senast den 30 september 2013.

Bakgrund

Enligt skollagen 26 kap. 4 § står fristående förskola under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. I Göteborgs Stad ansvarar respektive stadsdelsnämnd för att kontrollera att fristående verksamhet bedrivs i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som gäller.

Underlag

Underlaget för bedömningen är de dokument som huvudmannen och verksamheten skickat in, besök i verksamheten, intervjuer med ledning, personal och föräldrar. Huvudmannen för Göteborgs Högre Samskola – Förskolan har getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av verksamheten

Göteborgs Högre Samskola – Förskolan, Viktoriagatan 17, 411 25 Göteborg samt Föreningsgatan 13, 411 27 Göteborg.

Göteborgs Högre Samskola drivs av en stiftelse och det unika med Samskolan är dess förankring i tradition och Montessoripedagogik i kombination med pedagogiskt nytänkande.

Förskolan har öppet mellan kl. 7.00–17.00.

Förskolechefen är lärarutbildad och arbetar 100 procent som förskolechef.

Förskolan har 14 anställda som arbetar i barngrupp, tre förskollärare, tre lärare mot yngre/äldre åldrar, en fritidspedagog, sex barnskötare samt en personal utan pedagogisk utbildning. Flera av de anställda är också Montessoriutbildade. Förskolans totala sysselsättningsgrad för arbete i barngrupp är 11,9 heltidstjänster.

Förskolan består av tre förskolegrupper med totalt 63 barn, varav två barn med annat modersmål än svenska.

Förskolans tre förskolegrupper:

Lilla förskolan med 14 barn i åldrarna 1,5-3 år

Stora förskolan med 25 barn i åldrarna 3-5 år

Förskolan med 24 barn i åldrarna 4-5 år.

Bedömningar

Motivering under varje bedömningspunkt lämnas endast när granskarna bedömt att åtgärder behövs. I denna rapport används begreppet styrdokument som ett samlingsbegrepp för relevanta författningar och allmänna råd.

Ingripanden vid tillsyn

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår att tillsynsmyndigheten får förelägga en huvudman att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Av 26 kap. 11 § skollagen framgår att en tillsynsmyndighet istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten.

Av 26 kap. 12 § skollagen framgår att en tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Av 26 kap. 13 § skollagen framgår att en tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Bedömningsområden

Utveckling och lärande

Inom detta område bedöms om huvudmannen tar sitt ansvar genom att se till att varje barn erbjuds en verksamhet som utformas i enlighet med de nationella målen i läroplanen. Här bedöms om verksamheten erbjuder barnen såväl omsorg som lärande och om verksamheten har ett innehåll som stimulerar till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling. Vid tillsynen granskas också om barnen har inflytande och om verksamheten tar sin utgångspunkt i barnens intresse, behov och åsikter. Vidare granskas om barn i behov av särskilt stöd ges det stöd de är i behov av.

A. Bedömning

Vid tillsynen framkom att förskolan inom området utveckling och lärande i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet.

Normer och värden

Inom detta område bedöms om huvudmannen tar sitt ansvar för verksamheten genom att se till att det pågår ett arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att ta tillvara och utveckla barnens förmåga till empati och omtanke om andra, liksom öppenhet och respekt för skillnad i människors uppfattningar och levnadssätt.

A. Bedömning

Vid tillsynen framkom att förskolan inom området normer och värden i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet.

Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta område bedöms om huvudmannen tar sitt ansvar för verksamheten angående verksamhetens ledning och personal, barngruppernas storlek och sammansättning samt lokalernas ändamålsenlighet. Vid tillsynen granskas också ledningens ansvarstagande för

kvalitet och utveckling och i vilka effekter förskolans kvalitetsarbete får för att förbättra kvaliteten i verksamheten.

A. Bedömning

Vid tillsynen framkom att förskolan inom området ledning och kvalitetsarbete i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet.

Övriga bedömningsområden

Inom detta område bedöms om huvudmannen tar sitt ansvar för verksamheten angående förskolans urvalsgrunder, öppettider, tillämpning av maxtaxan samt att förskolan ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas plats. Vid tillsynen granskas också att det finns rutiner för barnsäkerhet och systematiskt brandskyddsarbete, skriftliga rutiner för klagomål, rutiner för och kunskap om tystnadsplikt och anmälningsskyldighet samt att det finns planer för krishantering. Vidare granskas vilka måltider som erbjuds på förskolan.

A. Bedömning

Anmärkning: Förskolan erbjuder inte förskoleplats från och med ett års ålder.

Motivering

Av skollagen framgår att barn från och med ett års ålder ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolan tar endast emot barn från och med ett och ett halvt års ålder. Verksamheten uppfyller därmed inte styrdokumentens krav och huvudmannen ska utifrån anmärkningen vidta åtgärder för att rätta till bristen.

Tillämplig bestämmelse

8 kap. 5 § skollagen

B. Bedömning

Anmärkning: Förskolan följer inte de urvalsgrunder som Göteborgs Stad godkänt om det inte finns plats för alla sökande.

Motivering

Av skollagen framgår att om det inte finns plats för alla sökande till en förskoleenhet, ska urvalet göras på de grunder som den kommun där förskoleenheten är belägen godkänner. De urvalsgrunder som Göteborgs Stad godkänner är syskonförtur, anmälningsdatum och geografisk närhet. Av skollagen framgår också att huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning. Samtidigt anger diskrimineringslagen att förskolan inte får diskriminera något barn som söker till verksamheten. Särbehandling på grund av ålder är dock tillåtet, om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. Förskolans urvalsgrunder ska vara dokumenterade.

Om det inte finns plats för alla sökande till förskolan görs urvalet utifrån syskonförtur, ålder, kön samt lottning. Det har också förekommit att förtur ges till anställdas barn. Verksamheten uppfyller därmed inte styrdokumentens krav och huvudmannen ska utifrån anmärkningen vidta åtgärder för att rätta till bristen.

Tillämpliga bestämmelser

8 kap. 19 § skollagen

8 kap. 8 § skollagen

1 kap. 1 § diskrimineringslagen

2 kap. 5-6 §§ diskrimineringslagen

C. Bedömning

Anmärkning: Förskola erbjuds inte i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Motivering

Av skollagen framgår att förskola ska erbjudas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolan stänger tidigare dag före afton eller röd dag, utan att efterfråga föräldrarnas behov av omsorgstid. Verksamheten uppfyller därmed inte styrdokumentens krav och huvudmannen ska utifrån anmärkningen vidta åtgärder för att rätta till bristen.

Tillämplig bestämmelse

8 kap. 5 § skollagen

D. Bedömning

Anmärkning: Förskolan serverar inte alla måltider.

Motivering

Av skollagen framgår att hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje barn vid förskoleenheten. Grundbeloppet ska bland annat avse ersättning för måltider. Förskolan serverar inte frukost till barnen. Kostnader för frukost ingår i grundbeloppet som kommunen betalar ut till förskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte styrdokumentens krav och huvudmannen ska utifrån anmärkningen vidta åtgärder för att rätta till bristen.

Tillämpliga bestämmelser

8 kap. 21-22 §§ skollagen